

Referat fra Økologi Forum 29. oktober 2025

Formål: Udvikling af økologien i et samarbejde mellem myndigheder og interessenter.

Dato: 29. oktober 2025

Tid: kl. 9:30-14:00

Sted: Hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) i Nyropsgade 30, mødelokale 1

Mødeleder: Anne-Mette Hjortebjerg Lund

Referent: Karoline Schnorr

Deltagere:

Kirsten Holst (KH) – ICOEL, Isabell Bøgh Kristensen (IK) – DSK, Vivi Kjersgaard (VK) – Hørkram, Sybille Kyed (SK) – Økologisk Landsforening, Lars Holdensen (LH) – Landbrug & Fødevarer, Kirsten Lund (KL) – Landbrug & Fødevarer, Steen Nørhede (SN) – Frie Bønder Levende Land, Karl Henning Mikkelsen (KM) – Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Sandra Hjort (SH) – Dansk Gartneri, Jakob Sehested (JS) – ICROFS, Casper Laursen (CL) – ICOEL, Rikke Lundsgaard (RL)

Helena Mogensen (HM) – MGTP, Robert Langberg Lind (RLL) – FVST, Anne-Mette Hjortebjerg Lund (AL) – SGAV, Katrine Steffensen (KS) – SGAV, Maria Kjær Elsner (ME) – SGAV, Monique Hes (MH) – SGAV, Susanne Harder Gabrielsen (SG) – SGAV, Peter Andersen (PA) – SGAV, Malene Andersen (MA) – SGAV, Karoline Schnorr (KS) – SGAV, Lena Tinghuus (LT) – SGAV

Dagsorden

1. Velkomst
2. Præsentation af deltagere
3. Opfølgning på Organic Summit v. Rikke Lundsgaard
4. Økologi og regenerativt landbrug v. Casper Laursen, ICOEL
5. SGAV og FVST orienterer
 - a. Forenkling – GLM v. Peter Andersen
 - b. Undersøgelse fra Kommissionen om offentlig bespisning v. Robert Lind
 - c. Forenkling – Basisakten 2018/848 og sekundære retsakter v. Malene Andersen
 - d. Flere økologiske frø og andet planteforneringsmateriale v. Maria Kjær Elsner
 - e. Undersøgelse fra Kommissionen om evaluering af overgangsordningen om afgrænsede bede v. Lena Tinghuus
 - f. Økologikontrol v. Anne-Mette Hjortebjerg Lund
6. Forskningsoverblik v. Jakob Sehested, ICROFS
7. NYT om økologi fra medlemmerne
8. Evt.

1. Velkomst

Velkomst ved Anne-Mette Hjortebjerg Lund (Kontorchef i Bæredygtig Landbrugsproduktion i SGAV).

2. Præsentation af deltagere

Kort bordrunde.

3. Opfølgning på Organic Summit v. Rikke Lundsgaard

RL præsenterede resultaterne fra det økologiske topmøde, Organic Summit (OS), som blev afholdt i København i august 2025. RL vurderede, at OS var meget vellykket, og tilskrev succesen det brede partnerskab med interesseorganisationer, offentlige institutioner, sponsorer og internationale organisationer. RL lagde op til debat, om økologien kunne udbredes mere og kommunikeres bedre ift. de samfundsgoder, økologien leverer.

4. Økologi og regenerativt landbrug v. Casper Laursen, ICOEL

CL præsenterede forskellige parametre for regenerativt landbrug, som minimal jordbearbejdning, jorddække året rundt, levende rødder, maksimal diversitet, integration af husdyr og recirkulering af ressourcer. CL mente, at det økologiske landbrug ville kunne flytte sig i en mere regenerativ retning ved bl.a. at se på recirkulering af spildevand, intensiteten af jordbearbejdning mm.

I plenum blev økologi og regenerativt landbrug diskuteret. Herunder hvordan økologien bedst kan inkludere regenerative praksisser, samt truslen mod økologien fra stakeholders, der bruger begrebet regenerativt uden at være økologiske. SGAV fortalte, at de er meget opmærksomme på den regenerative dagsorden, og hvad det kan have af konsekvenser for den økologiske fordoblingsambition. Der blev henvist til en vidensyntese fra Aarhus Universitet (AU) nr. 230 – sep. 2024 om regenerativt landbrug i økologisk landbrug (link til [DCA publikationer](#)).

FVST opsummerede og sagde, at økologien har regler, mens det regenerative kun har principper. FVST pointerede, at økologireglerne bygger på gamle økologiske principper, og at reglerne er lavet for at sikre høj troværdighed overfor forbrugerne.

5. SGAV og FVST orienterer

a. Forenkling – GLM v. Peter Andersen

PA gav en status på GLM-krav for økologer. Der lægges op til, at økologer for fremtiden anses for at opfylde disse krav per definition, pga. de økologiske metoder og det økologiske regelsæt:

- GLM1 – permanente græsarealer	- GLM5 – beskyttelse mod jorderosion
- GLM3 – afbrænding af stubmarker	- GLM6 – plantedækkereglerne
- GLM4 - bufferstriber langs søer og vandløb	- GLM7 – afgrøderotation

PA fortalte også, at det er muligt for medlemsstater at forlænge perioden inden et areal opnår permanent græsstatus, fra 5 til 7 år. PA oplyste at Europa-Parlament og Rådet skal behandle forslaget, så det kan vedtages og træde i kraft ved årsskiftet 2025/2026.

b. Undersøgelse fra Kommissionen om offentlig bespisning v. Robert Lind

RL orienterede om EU's fokus på økologi i offentlige køkkener. Kommissionen har i den forbindelse igangsat en større undersøgelse, som udføres af et konsulentfirma (PWC), og som alle medlemsstater skal bidrage til. Bestillingen undersøger, hvordan økologi bedst kan udbredes i den offentlige sektor, og hvilke tiltag der findes i de forskellige medlemsstater, som netop understøtter dette. RL nævnte, at EU-økologiambassadørerne er imponerede over danske indsatser fx Bispebjerg Hospital og Københavns Kommune med over 90 % økologi og ser til Danmark som et foregangsland, når det kommer til økologi i den offentlige sektor. Der kommer en rapport fra EU-Kommissionen, men der er ikke nogen dato for udgivelsen pt.

c. Forenkling – Basisakten 2018/848 og sekundære retsakter v. Malene Andersen

MA og RL orienterede om åbning af Basisretsakten (Økologiforordningen (2018/848)), samt sekundære retsakter. Der er tale om en nålestiksoperation, og Kommissionen vil kun have det absolut nødvendige, og der skal være konsensus mellem alle medlemsstaterne. Økologiforordningen åbnes primært pga. to forhold. Herbaria-domstolsafgørelsen fra EU-domstolen, hvor brug af EU-økologilogoet kun forbeholdes økologiske produkter, der opfylder EU-standarden. Dvs. EU-logoet må ikke anvendes på importeret ækvivalens økologi. Ækvivalensaftaler med visse tredjelande skal forlænges, da de ellers udløber ultimo 2026 og import/eksport er i fare.

MA nævnte, at alle kan melde ind med forslag til ændringer via EU-Kommissionens høringsportal Organic production – targeted updates and simplification, der slutter 18. november.

MA lagde vægt på, at Danmark i forenklingsprocessen generelt har fokus på at luge ud i unødige specifikke regler. Umiddelbart er følgende emner meldt ind af Danmark til Kommissionen:

- Fjerne krav om 48 timers obligatorisk tilbageholdelse ved brug af veterinærmedicin
- Fjerne krav om maksimum størrelse på produktionsenheder - fjerkræstalde, som nu er 1600 m²
- Adgang til arealer for unge fjerkræ
- Kigge på specifikke regler for vagtler
- Liste med rengørings- og desinfektionsmidler – rulles ud i fødevareproducerende virksomheder
- Små detailvirksomheder der sælges uindpakket økologi

d. Flere økologiske frø og andet planteforneringsmateriale v. Maria Kjær Elsner

MK orienterede om brugen af økologiske frø og plantemateriale og fortalte bl.a., at der gives dispensationer til at bruge ikke-økologisk plantemateriale, hvis økologiske ikke findes. Fra 2037 bliver det et krav fra EU, at der kun bruges økologisk plantemateriale.

SGAV introducerede OrganicXSeeds, en database som viser udbud af økologiske frø i Danmark, hvori der også kan søges dispensationer samt sagsbehandles. Plantematerialet klassificeres i 3 kategorier. For kategori 1-materiale skal der anvendes økologisk plantemateriale. Det er målet, at mere og mere plantemateriale skal på kategori 1-listen. For kategori 2 og 3 er det muligt at søge om dispensation til anvendelse af ikke-økologisk materiale. SGAV arbejder med målet om at få flere afgrøder på kategori 1-listen og nævnte bl.a. en mere restriktiv praksis ift. tilladelser til ikke-økologisk plantemateriale. Samarbejde og sparring med erhvervet er også væsentligt. Dette sker bl.a. på årlige specialistgruppemøder. På møderne diskuterer specialister (avlere, konsulenter, producenter mm.) indenfor en specifik afgrødekategori, hvordan situationen med økologisk plantemateriale er, samt hvad der skal gøres for at øge andelen af økologisk plantemateriale.

e. Undersøgelse fra Kommissionen om evaluering af overgangsordningen om afgrænsede bede v.

Lena Tinghuus

Ifølge økologiforordningen skal Kommissionen senest den 31. december 2026 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af afgrænsede bede inden for økologisk landbrug. Denne rapport kan om nødvendigt ledsages af et lovgivningsforslag om anvendelse af afgrænsede bede inden for økologisk landbrug. LT orienterede om undersøgelsen, som Kommissionen via et konsulentfirma har igangsat for at kunne skrive rapporten. Rapporten skal bl.a. indeholde en survey, som både inkluderer økologer med og under produktion i afgrænsede bede og også konventionelle producenter. Derudover skal der leveres data om areal i afgrænsede bede/bundjorden, samt mængde af producerede afgrøder. SGAV vil tage kontakt til Dansk Gartneri for at få nogle af disse oplysninger.

DK, SE, FL og N kan indtil 31. december 2031 have økologisk produktion i væksthuse i afgrænsede bede. Dette gælder for eksisterende væksthuse (før 28. juni 2017). Overgangsordningen tillader, at kulturer, som gror hele vækstsæsonen i væksthuse (agurker, tomater, peber), kan dyrkes f.eks. i render i voksemedie, hvor rødderne ikke har adgang til bundjorden. Hovedreglen er, at alle økologiske afgrøder skal dyrkes i forbindelse med underjord og grundfjeld. Småplanteproduktion, planter der sælges videre i pletter eller produktion af mikrogrønt er undtaget for hovedreglen.

f. Økologikontrol v. Anne-Mette Hjortebjerg Lund

AMHL orienterede om, at SGAV jf. budgetanalyse skal skære ned. Der er afskediget 130 medarbejdere inkl. chefer. Der skal anvendes færre arbejdstimer i kontrollen, herunder også økologikontrollen fra 2026. Opgaven er derfor nu at tilrettelægge økologikontrollen på en mere risikobaseret og risikofokuseret måde og især have for øje, at dette skal ske uden, at det går ud over tilliden til økologikontrollen og Ø-mærket. SGAV vil rigtig gerne i dialog med erhvervet, så kontrollen kan blive så god som muligt. AMHL oplyste, at emnet ville blive taget op på Kontaktudvalgsmøde den 5. november.

6. Forskningsoverblik v. Jakob Sehested, ICROFS

JS gav en præsentation af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer). ICROFS har 30-års jubilæum næste år og har pt. 45 forskningsprojekter i gang. ICROFS koordinerer bl.a. Organic RDD-programmet, som er støttet af GUDP-midler. JS fortalte om ICROFS strategi og aktuelle temaer, som de arbejder under, hvilket bl.a. er:

- Planteproduktion og effektivitet	- Kvantificering og dokumentation
- Husdyrproduktion og effektivitet	- Forbrugernes præferencer
- Diverse produktionssystemer	- Økologisk produktion af fisk og tang
- Øget biodiversitet	

JS nævnte de mange EU-initiativer og partnerskaber, som ICROFS tager del i. Bl.a. er de med i CORE Organic netværk, som omfatter europæiske fonde, der finansierer økologiforskning. På EU-niveau er der en tendens til flere og flere store partnerskaber, hvor fokus ikke er på økologi, men på agroecology, regenerative landbrugspraksisser mm.

7. NYT om økologi fra medlemmerne

ICOEL håbede, at se så mange som muligt til Økologikongres 2025 d. 18.-19. november.

Landbrug & Fødevarer (L&F) fortalte, at L&F Økologi netop havde afholdt deres årsmøde. På årsmødet havde der bl.a. været fokus på økologiens rolle i Grøn Trepark. L&F holder øje med, at økologien varetages i Grøn Trepark, og nævnte også, at de ser det som en udfordring, at økologer ikke kan søge om en række teknologier under Miljø- og Climateknologiordningen, som er relevant ift. fastholdelse af bedrifter i økologien. L&F vil igen undersøge, hvilke naturkrav man kan have på til de økologiske arealer. Dette gør de sammen med ICOEL.

8. Evt.

SGAV takkede for godt møde, og sagde at næste møde i Økologiforum bliver i februar eller marts 2026.